Rhif: LIC46473

Llywodraeth Cymru

Ymgynghoriad - crynodeb o ymatebion

Cynllun Gweithredu Cenedlaethol i Atal Cam-drin Pobl Hŷn

Ebrill 2023

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Gymraeg hefyd / This document is also available in Welsh
Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg / We welcome correspondence and telephone calls in Welsh

OGL © Crown copyright xxxx Digital ISBN

Trosolwg

Nod y cynllun gweithredu yw:

- cefnogi pobl hŷn i fyw yn annibynnol a chydag urddas
- rhoi cymorth digonol gan wasanaethau diogelu i bobl hŷn sydd mewn perygl o gael eu cam-drin neu eu hesgeuluso
- helpu pobl hŷn sy'n dioddef cam-drin domestig neu drais rhywiol i gael gafael ar gymorth perthnasol
- amddiffyn pobl hŷn sy'n derbyn gofal a chymorth rhag cael eu cam-drin neu eu hesgeuluso

Camau gweithredu angenrheidiol

Dogfen ar gyfer gwybodaeth yn unig yw'r ddogfen hon.

Rhagor o wybodaeth a dogfennau cysylltiedig

Gallwch wneud cais am fersiynau o'r ddogfen hon mewn print bras, mewn Braille neu mewn ieithoedd eraill.

Manylion cyswllt

Am ragor o wybodaeth:

Yr Is-adran Galluogi Pobl
Llywodraeth Cymru
Parc Cathays
Caerdydd
CF10 3NQ
E-bost: Philip.mulraney@gov.cymru

Copïau ychwanegol

Cyhoeddir y crynodeb hwn o ymatebion a chopïau o'r holl ddogfennau ymgynghori ar ffurf electronig yn unig ac mae modd eu gweld ar wefan Llywodraeth Cymru.

Dolen i'r dogfennau ymgynghori: hyperddolen

Cynnwys

Cynnwys 3
Cynllun Gweithredu Cenedlaethol i Atal Cam-drin Pobl Hŷn 44
Adran 1 4
Cyflwyniad 4
Digwyddiadau Ymgynghori ..... **Error! Bookmark not defined.**
Adran 2 7
Dadansoddiad Llywodraeth Cymru 7
Ymateb i Gwestiynau'r Ymgynghoriad 8
Atodiad A – Rhestr o Ymatebwyr 14

Cynllun Gweithredu Cenedlaethol i Atal Cam-drin ac Esgeuluso Pobl Hŷn

Adran 1

Cyflwyniad

Mae'r cynigion yn y Cynllun Gweithredu drafft i Atal Cam-drin Pobl Hŷn yn adeiladu ar waith a wnaed gyda'r Grŵp Gweithredu ar Gam-drin a sefydlwyd gan Gomisiynydd Pobl Hŷn Cymru yn Ebrill 2020. Mae'n ddarn o waith trawslywodraethol gyda ffocws nid yn unig ar fynd i'r afael â cham-drin ac esgeuluso pobl hŷn, ond ar greu'r amgylchiadau lle mae cam-drin ac esgeuluso pobl hŷn yn llai tebygol o ddigwydd. Hefyd, mae'r Cynllun Gweithredu yn deillio o Strategaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer Cymdeithas sy’n Heneiddio 'Cymru o Blaid Pobl Hŷn: Ein Strategaeth ar gyfer Cymdeithas sy’n Heneiddio' a gyhoeddwyd ym mis Hydref 2021. Mae Egwyddorion y Cenhedloedd Unedig ar gyfer Pobl Hŷn yn nodi y dylai pobl hŷn allu byw mewn urddas ac yn ddiogel heb ddioddef cam-fanteisio a chamdriniaeth gorfforol neu feddyliol. Mae Llywodraeth Cymru'n glir na fydd camdriniaeth nac esgeulustod o unrhyw fath yn erbyn pobl hŷn yn cael eu goddef. Nid yw oedran yn lleihau hawl unigolyn i fyw gydag urddas a pharch. Mae'r Cynllun Gweithredu yn amlinellu cyfres o fesurau y bydd Llywodraeth Cymru yn eu rhoi ar waith ledled y Llywodraeth i sicrhau bod pobl hŷn yn cael eu hamddiffyn rhag pob math o gamdriniaeth, ac i'w hatal rhag bod mewn perygl o gael eu cam-drin. Mae'n datblygu llawer o waith da sydd wedi’i wneud o dan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016, a Deddf Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol (Cymru) 2015.

Cynhaliwyd ymgynghoriad ar y cynllun gweithredu drafft rhwng 8 Awst 2022 a 17 Hydref 2022.
Dosbarthwyd yr ymgynghoriad ymhlith y canlynol:

- ADSS Cymru
- Age Cymru
- BASW
- Both Parents Matter
- Bwrdd Diogelu Oedolion Caerdydd a'r Fro
- Arolygiaeth Gofal Cymru
- Yr Eglwys yng Nghymru
- Bwrdd Diogelu Oedolion Cwm Taf Morgannwg
- DEWIS Choice
- Heddlu Dyfed Powys
- EROSH

- Get Safe On-line
- Heddlu Gwent
- Bwrdd Diogelu Oedolion Gwent
- Hourglass Cymru
- Llamau
- Bwrdd Diogelu Oedolion Canolbarth a Gorllewin Cymru
- Grŵp Gweithredu ar Gam-drin y Comisiynydd Pobl Hŷn
- Aelodau'r Fforwm Cynghori'r Gweinidog ar Heneiddio
- Cartrefi Cymoedd Merthyr
- Bwrdd Diogelu Oedolion Gogledd Cymru
- Bwrdd Diogelu Annibynnol Cenedlaethol Cymru
- Safonau Masnach Cenedlaethol
- Gwarchod Cymdogaeth
- Rhwydwaith Diogelu'r GIG
- Heddlu Gogledd Cymru
- Iechyd Cyhoeddus Cymru
- Pobl yn Gyntaf Rhondda Cynon Taf
- Coleg Nyrsio Brenhinol Cymru
- Gofal Cymdeithasol Cymru
- Heddlu De Cymru
- Safonau Masnach (cynrychiolydd Cymru)
- Uned Atal Trais Cymru
- CGGC
- Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwlans Cymru
- Cymorth i Ferched Cymru (Llinell Gymorth Byw Heb Ofn)
- Bwrdd Diogelu Oedolion Gorllewin Morgannwg
- Gwasanaethau Cam-drin Domestig Gorllewin Cymru

Daeth cyfanswm o 57 o ymatebion i law. Mae rhestr o'r ymatebwyr (lle dewison nhw beidio aros yn ddienw) ynghlwm yn Atodiad A. Mae crynodeb o'r ymatebion i'r ymgynghoriad ynghyd â dadansoddiad Llywodraeth Cymru ar gael yn Adran 2.

Digwyddiadau Ymgynghori

Ni chynhaliwyd digwyddiadau ymgynghori penodol ond datblygwyd y cynllun gweithredu drafft gyda grŵp gweithredu i atal camdriniaeth y Comisiynydd Pobl Hŷn a'i gyflwyno a'i drafod mewn digwyddiadau niferus gan gynnwys:

- Grŵp Gweithredu'r Comisiynydd Pobl Hŷn ar Atal Cam-drin – 23 Mawrth 2021 a 9 Tachwedd 2021

- Cyfarfod Agored dan ofal y Comisiynydd Pobl Hŷn ar Atal Cam-drin Pobl Hŷn – 7 Rhagfyr 2021
- Cyflwyniad i Reolwyr Uned Fusnes y Bwrdd Diogelu – 10 Mawrth 2022
- Cadeiryddion y Byrddau Diogelu – 26 Ionawr 2022 a 23 Tachwedd 2022
- 2 Gyflwyniad yn ystod Wythnos Diogelu 2021; Cynhadledd Diogelu Oedolion a gynhaliwyd gan y Bwrdd Diogelu Annibynnol Cenedlaethol 17 Tachwedd 2021 a 'Digwyddiad Mawr' Eiriolaeth 18 Tachwedd 2021 a gynhaliwyd gan Age Cymru

Cynhaliwyd yr holl ddigwyddiadau yn rhithiol a'r bwriad oedd hyrwyddo cyswllt â'r ymgynghoriad a sicrhau bod gan randdeiliaid allweddol ddealltwriaeth sylfaenol o feysydd perthnasol yr ymgynghoriad. Defnyddiwyd sianeli cyfryngau cymdeithasol Llywodraeth Cymru hefyd i ddosbarthu gwybodaeth am yr ymgynghoriad.

Adran 2

Dadansoddiad Llywodraeth Cymru

Ar y cyfan, roedd y rhan fwyaf o'r ymatebwyr yn gadarnhaol yn eu hymatebion i'r cynigion a amlinellir yn y ddogfen ymgynghori ac yn gyffredinol roedd sylwadau yn ffafriol, er gyda rhai awgrymiadau am ffyrdd y gellid gwella'r cynllun a diogelu pobl hŷn yn well rhag profi neu fod mewn perygl o gam-drin ac esgeulustod.

Prif themâu yr ymatebion yw'r angen i:

- Ehangu'r amcanion cyffredinol i gynnwys y rhai sydd heb fod angen gofal a chymorth
- Darparu ar gyfer mecanwaith adrodd ar weithredu'r Cynllun. Bydd Llywodraeth Cymru yn ymateb trwy fynd ati i gyhoeddi adroddiad cyflawni o fewn 12 mis i'w gyhoeddi
- Rhoi ffocws cryfach ar hawliau pobl hŷn
- Mynd i'r afael ag anghenion pobl hŷn sy'n dioddef cam-drin domestig.
- Hyrwyddo rhagor o ymchwil er mwyn nodi ymyrraeth gynnar a strategaethau ataliol, er mwyn atal cam-drin pobl hŷn
- Ystyried ymhellach ac annog gwaith sydd ar y gweill yn Arolygiaeth Gofal Cymru a Gofal Cymdeithasol Cymru i gefnogi diwylliannau cadarnhaol ym maes gwasanaethau gofal cymdeithasol.

Mae'r pwyntiau hyn yn cael sylw yn y drafft diwygiedig

Ymateb i Gwestiynau'r Ymgynghoriad

Ym mhob achos mae'r canrannau ar gyfer y rhai a ymatebodd i'r cwestiwn

1. A ydych yn cytuno bod y tri amcan cyffredinol yn briodol? Os na, beth ddylen nhw fod?

		Canran Ymatebion	Cyfanswm Ymatebion
1	Cytuno'n gryf	38.89%	21
2	Tueddu i gytuno	40.74%	22
3	Anghytuno'n gryf	5.56%	3
4	Tueddu i anghytuno	11.11%	6
5	Ddim yn siŵr	3.7%	2

Roedd y rhan helaethaf o'r ymatebwyr a ymatebodd i'r cwestiwn hwn yn tueddu i gytuno, neu gytuno'n gryf, fod yr amcanion yn briodol, yn glir ac yn berthnasol. Gwnaed rhai awgrymiadau bod angen rhoi sylw i'r modd y mae pobl hŷn yn dod o hyd i'r wybodaeth berthnasol er mwyn i'w hanghenion gael eu diwallu, y dylai fod 'Hwb Gwybodaeth i'r Person Hŷn' penodol sy'n cynnwys yr holl wybodaeth sydd ei hangen arnynt ar-lein ac allan yn y gymuned. Mae Llywodraeth Cymru yn credu bod tudalennau gwybodaeth a chyngor Age Cymru (https://www.ageuk.org.uk/cymraeg/age-cymru/gwybodaeth-a-chyngor/) yn cyflawni swyddogaeth debyg a byddwn yn ceisio dod o hyd i ffyrdd o gryfhau'r swyddogaeth hon.

Pwysleisiwyd hefyd yr angen am hyfforddiant mewn gwahanol ffyrdd o gyfathrebu a nodi arwyddion o gam-drin/esgeulustod, ynghyd â'r pwysau sy'n wynebu'r sector gofal cymdeithasol ar hyn o bryd. Mae Llywodraeth Cymru'n credu bod y Safonau Hyfforddiant, Dysgu a Datblygu Diogelu Cenedlaethol (https://gofalcymdeithasol.cymru/adnoddau-canllawiau/diogelu-rhestr/safonau-hyfforddiant-dysgu-a-datblygu-cenedlaethol) a lansiwyd gan Gofal Cymdeithasol Cymru ym mis Hydref 2022 yn ceisio sicrhau bod cyfleoedd hyfforddi, dysgu a datblygu yn cyd-fynd â rôl yr ymarferydd fel eu bod wedi paratoi'n dda ac yn fedrus i gyflawni eu rôl.

Awgrymodd un ymatebydd y byddai cael datganiad gweledigaeth fwy clir ar gyfer Cymru o Blaid Pobl Hŷn (fel y'i disgrifir yn y cyflwyniad) yn cryfhau'r ddogfen, lle mae hawliau Pobl Hŷn yn cael eu cadarnhau, a gweld y cynllun penodol hwn wedi'i nodi'n glir yn y cyd-destun hwnnw, ac y dylid newid y trydydd amcan fel mai dyma'r amcan

cyntaf, sef "Pobl hŷn sy'n derbyn gofal a chymorth yn cael eu hamddiffyn rhag wynebu risg o gael eu cam-drin neu eu hesgeuluso". Awgrymwyd ymhellach y gellid diwygio’r amcan hwn i fod yn fwy cynhwysol o bobl hŷn waeth beth fo’u hanghenion am ofal a chefnogaeth. Hefyd, y dylid cryfhau iaith 'grymuso' a byddai hynny'n cyd-fynd â Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant 2014. Mae Llywodraeth Cymru o'r farn ei bod yn bwysig nodi nad yw'r cynllun Gweithredu hwn yn disodli nac yn cymryd lle 'Cymru o Blaid Pobl Hŷn' ond y bwriedir iddo ategu’r adroddiad hwnnw.

Awgrymodd un ymatebydd nad oedd y drafft yn gynhwysol tuag at ddynion sy’n dioddef trais. Mae cyflawnwyr trais yn cynnwys menywod, plant ac aelodau eraill o'r teulu yn ogystal â ffrindiau. Cydnabyddir hyn, a chyfeirir at strategaeth VAWDASV 2022-2026 (https://www.llyw.cymru/trais-yn-erbyn-menywod-cam-drin-domestig-thrais-rhywiol-strategaeth-2022-i-2026-html)

2. A yw'r materion penodol sy'n wynebu pobl hŷn mewn perthynas â cham-drin ac esgeulustod posibl yn cael eu cynnwys yn briodol a'u cyflwyno mewn ffordd glir a defnyddiol? Os na, beth arall sydd angen ei gynnwys (a sut)?

		Canran Ymatebion	Cyfanswm Ymatebion
1	Ydyn	53.19%	25
2	Nac ydyn	31.91%	15
3	Ddim yn siwr	14.89%	7

Roedd mwyafrif yr ymatebwyr yn cytuno bod y materion sy'n wynebu pobl hŷn o ran cam-drin ac esgeulustod posibl wedi'u nodi mewn ffordd glir a defnyddiol.

Er hynny, nid oedd lleiafrif sylweddol yn cytuno, a chafwyd nifer o awgrymiadau defnyddiol. Roedd cam-drin domestig yn un maes lle awgrymwyd y dylid rhoi mwy o sylw i'r anghenion a oedd yn benodol i bobl hŷn. Cydnabyddir hyn a bydd yn cael ei ddatblygu trwy lif gwaith Pobl Hŷn o dan strategaeth genedlaethol Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol (VAWDA). Awgrymwyd yr angen am ddyrannu camau gweithredu a oedd yn fwy clir ac ystyriol o amser. Bydd Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi adroddiad cyflawni ymhen 12 mis o gyhoeddi'r cynllun gweithredu terfynol.

Gwelwyd bod cymorth i Ofalwyr yn fater o bryder. Mae Llywodraeth Cymru o'r farn ei bod yn bwysig cysylltu’r cysylltiadau rhwng strategaethau a chynlluniau gweithredu sy'n mynd i'r afael â gwahanol feysydd polisi, yn yr achos hwn fel bod y Strategaeth bresennol ar gyfer Gofalwyr Di-dâl yn cael ei llywio'n briodol gan bryderon Diogelu.

Er bod cyfeiriadau at gynhyrchu canllawiau ymarfer yn cael eu croesawu, anogwyd cefnogaeth i'w gweithredu. Roedd rhai ymatebwyr yn teimlo y gellid cydnabod anghenion iechyd anghymesur pobl hŷn, yn enwedig, yn y cysyniad o ragfarn ar sail oedran.

Awgrymodd rhai ymatebwyr y dylid cysylltu'n well y cysylltiadau posibl rhwng pwysau costau byw, ynysu cymdeithasol a cham-drin ariannol, ynghyd â'r heriau penodol ynghylch gadael perthynas gamdriniol pan fydd rhywun yn hŷn.

3. A yw'r dulliau o ddiwallu anghenion gofal a chymorth pobl hŷn sydd mewn perygl o gael eu cam-drin neu eu hesgeuluso wedi'u nodi mewn ffordd glir a defnyddiol?

		Canran Ymatebion	Cyfanswm Ymatebion
1	Cytuno'n gryf	18%	9
2	Tueddu i gytuno	50%	25
3	Anghytuno'n gryf	8%	4
4	Tueddu i anghytuno	20%	10
5	Ddim yn siŵr	4%	2

Dadleuodd nifer o'r ymatebwyr dros fwy o gyd-gynhyrchu gydag asiantaethau gwirfoddol a statudol, a gyda phobl hŷn. Awgrymodd un y gellid rhoi mwy o ffocws ar ehangu cofrestru a rheoleiddio gweithwyr gofal cymdeithasol.

Croesawyd y gwaith o gynhyrchu canllawiau ar achosion o hunan-esgeulustod a rhoi mwy o gydnabyddiaeth i ofalwyr di-dâl er i ffocws ar gymorth anariannol i ofalwyr di-dâl gael ei annog. Unwaith eto, galwyd am fwy o eglurder ynghylch amserlenni, yn ogystal â'r angen am ddata manylach ar natur y cam-drin a brofwyd gan bobl hŷn sy'n perthyn i'r gwahanol grwpiau.

Nodwyd y byddai hyfforddiant penodol i oedran a chydnabyddiaeth o'r heriau sy'n gysylltiedig â therfynu perthynas dreisgar pan fydd rhywun yn hŷn yn feysydd buddiol ar gyfer ffocws pellach.

4. A ydych yn cytuno bod y Cynllun Gweithredu yn mynd i'r afael â'r prif ffactorau risg sy'n wynebu pobl hŷn sydd mewn perygl o gael eu cam-drin neu eu hesgeuluso? Os na, beth arall sydd angen ei gynnwys?

		Canran Ymatebion	Cyfanswm Ymatebion
1	Cytuno'n gryf	20.4%	10
2	Tueddu i gytuno	46.94%	23
3	Anghytuno'n gryf	14.29%	7
4	Tueddu i anghytuno	18.37%	9
5	Ddim yn siŵr	0.00%	0

Roedd sawl sylw yn canolbwyntio ar yr angen i fynd i'r afael â'r pwysau ar bobl hŷn yn ystod cyfnod y pandemig, yn benodol, mewn perthynas â'r gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol ac yn deillio o unigrwydd ac unigedd, gan gynnwys mynediad at dechnolegau digidol. Dywedodd un ymatebydd 'Mae pandemig Covid-19 wedi amlygu anghydraddoldebau iechyd sylweddol ar draws pob rhan o gymdeithas y DU. Mae adroddiadau ymchwil a pholisi wedi nodi'r canlyniadau gwaeth a gafwyd yn y gwasanaethau cymorth i bobl o gefndiroedd o gymunedol ymylol a chymunedau sy'n cael eu diffinio yn ôl eu hil. Mae cam-drin ac esgeulustod yn fygythiad i bobl o bob cefndir ac mae'n bwysig cydnabod a mynd i'r afael â hyn drwy weithio gyda sefydliadau trydydd sector cymunedol dibynadwy a sefydliadau VCSE [Mentrau Gwirfoddol, Cymunedol a Chymdeithasol] sydd â'u gwreiddiau mewn cymunedau amrywiol er mwyn sicrhau bod y cynllun yn effeithiol i bob person hŷn yng Nghymru'.

Roedd croeso i'r ffocws ar ganfod ac ymateb i gam-drin domestig a'i effaith ar bobl hŷn a phwysleisiwyd yr angen am lety lloches addas.

Croesawyd y sylw i'r angen i hyrwyddo hawliau pobl hŷn. Nodwyd bod ymarferoldeb technegol rhannu data a gwybodaeth rhwng asiantaethau yn feysydd a fyddai'n elwa o gael sylw.

5. Hoffem wybod eich barn am yr effeithiau y byddai Cynllun Gweithredu Llywodraeth Cymru ar Atal Cam-drin Pobl Hŷn yn eu cael ar yr iaith Gymraeg, yn benodol ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac ar beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg. Beth, yn eich barn chi, fyddai'r effeithiau? Sut y gellir cynyddu'r effeithiau cadarnhaol, neu liniaru'r effeithiau negyddol:

Cwestiwn penagored - 71.92%, or 41, cyfanswm ymatebion
Cyfeiriodd nifer o'r ymatebwyr at bwysigrwydd derbyn gwasanaethau yn eu dewis iaith, ac y gallai hyn fod hyd yn oed yn fwy arwyddocaol i bobl hŷn sydd â chyflyrau penodol, fel dementia. Awgrymodd eraill fod y galw uchel am wasanaethau cyfieithu, a chost, yn pwysleisio pwysigrwydd darparu gwasanaethau yn newis iaith defnyddiwr y gwasanaeth ar adeg y pwynt cyswllt cyntaf. Cyfeiriodd eraill at yr angen i ddefnyddio mwy ar y dull 'Cynnig Rhagweithiol' a awgrymir yn 'Mwy na geiriau' (https://www.llyw.cymru/sites/default/files/publications/2019-04/pecyn-gwybodaeth-gweithredu%E2%80%99r-cynnig-rhagweithiol-gwasanaethau-cymdeithasol-a-gofal-cymdeithasol_1.pdf) Dywedodd un y byddai gweithredu technoleg cyfieithu byw yn galluogi unigolion a gweithwyr proffesiynol i gyfathrebu'n fwy rhugl a rhoi mwy o gyfle i'r unigolyn siarad yn ei ddewis iaith.

6. Rydym wedi gofyn nifer o gwestiynau penodol. Os oes gennych unrhyw faterion cysylltiedig nad ydym ni wedi rhoi sylw penodol iddynt, defnyddiwch y lle hwn i'w nodi:

Cwestiwn penagored - 71.92%, or 41, cyfanswm ymatebion
Ystyriodd nifer o'r ymatebwyr yr heriau cyffredinol sy'n wynebu'r Sector Iechyd a Gofal Cymdeithasol o ran y gweithlu ac yn ariannol. Pwysleisiwyd pwysigrwydd gofal 'seibiant', yn ogystal â'r angen am fwy o ofal sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn. Trafodwyd y gydberthynas rhwng lwfans gofalwyr a system budd-daliadau'r wladwriaeth (pensiynau). Galwodd un am fwy o eglurder a phenodoldeb ynghylch y camau gweithredu a'r amserlenni cysylltiedig, fel crynodeb neu atodiad, tra bod sawl un arall yn nodi bod y cynllun gweithredu yn gynhwysfawr ac yn cwmpasu nifer sylweddol o feysydd sy'n gofyn am ffocws a blaenoriaeth, gyda phenawdau a chyfrifoldebau clir. Roedd un yn awgrymu'r angen am gasglu mwy o ddata cyfredol. Awgrymodd un ymatebydd y dylai fod mwy o ffocws ar y driniaeth y mae pobl hŷn yn ei derbyn gan y gwasanaethau iechyd yn ogystal â chan ofal cymdeithasol. Awgrymodd un fod y cyfnod clo wedi arwain at gynnydd yn nifer yr achosion o esgeulustod personol a chronni gormodol a bod angen mynd i'r afael â hyn, ac y dylai'r cynllun gydnabod pwysigrwydd cymorth sy'n sicrhau cartref clyd, diogel, hygyrch fel modd o hybu gwydnwch ac atal camdriniaeth yn y cartref.

Atodiad A - Rhestr o'r ymatebwyr

Rhif	Cyfrinachol	Cyfrinachol	Enw	Sefydliad/Ar ran
1.		Na	Wendy Williams CBE	Arolygiaeth Gwasanaethau Tân ac Achub EF
2.	Ye			
3.		Na	Russell Goodway	Fferylliaeth Gymunedol Cymru
4.		Na	Mandy Nichols-Davies	Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda
5.		Na		Bwrdd Diogelu Annibynnol Cenedlaethol Cymru
6.		Na	Linda Anderton	Is-grŵp VAWDASV Rhwydwaith Diogelu GIG Cymru
7.		Na	Kylie Sisson	Pwyllgor y Gwyddorau Cristnogol ar Gyhoeddi
8.		Na		Gwasanaethau Cymdeithasol Cyngor Sir y Fflint
9.		Na	SG Milsom	Cynghrair Pobl Hŷn Cymru
10.		Na	Jennifer Mills	Cymorth i Ferched Cymru
11.		Na	Dr Alex Walker	Uned Atal Trais Cymru
12.		Na	Alwyn Fortune	Cymdeithas Frenhinol Fferyllol Cymru
13.		Na	Melanie Minty	Fforwm Gofal Cymru
14.		Na	Mark Bowler	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
15.		Na	Ceri Wood	Byrddau Diogelu Gwent
16.		Na	Jane Harris	Age Concern Pontarddulais
17.		Na	Jake Smith	Gofalwyr Cymru
18.		Na	Ceri Cryer, Helen Twidle, Louise Hughes	Age Cymru
19.		Na	Stewart Blythe	Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru
20.		Na	Moussa Haddad	Vegetarian for Life
21.		Na	George Parish-Wallace	Cymdeithas Alzheimer Cymru
22.		Na	Katherine Lowther	Coleg Brenhinol y Seiciatryddion
23.	Ye			
24.		Na	Helena Herklots CBE	Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru
25.		Na	Christopher Williams	Cynghrair Henoed Cymru
26.	Ye			
27.	Ye			

Rhif	Cyfrinachol	Cyfrinachol	Enw	Sefydliad/Ar ran
28.	Ye			Unigolyn
29.	Ye			Unigolyn
30.	Ye			Unigolyn
31.	Ye			Unigolyn
32.	Ye			
33.	Ye			
34.	Ye			
35.	Ye			
36.		Na	Peter Bowler	Cyngor Dinas Casnewydd
37.		Na	Richard Harrison	Grŵp Gweithredu 50+ Sir y Fflint
38.		Na	Maria Molyneux/Madeleine Thomas	Total Care Ltd
39.	Ye			Unigolyn
40.	Ye			
41.	Ye			
42.		Na	Bernadette Grabowska-Kirk	Unigolyn
43.		Na	Delyth Pridding	Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
44.		Na	Alaw Pierce	Cyngor Sir Ddinbych
45.		Na	Jeremy Bacon	Unigolyn
46.		Na	Tina Jenkins	Ymddiriedolaeth GIG Prifysgol Felindre
47.		Na	Sarah McCarthy	Gofal Cymdeithasol Cymru
48.		Na	Dawn Griffin	Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe
49.		Na	Dereck Roberts	Confensiwn Pensiynwyr Cenedlaethol Cymru
50.		Na	Isobel Lloyd	Pobl
51.		Na	Diana Owen	Unigolyn
52.	Ye			
53.		Na	Danny Tatlow	Hourglass
54.		Na	Gaynor Daniel	Unigolyn
55.		Na	Anastasia Fadeeva, Polina Obolenskaya, Sally McManus, Ladan Hashemi	Canolfan Trais a Chymdeithas, Prifysgol Llundain
56.		Na	Becky Ricketts	Gofal a Thrwsio Cymru
57.		Na	Sarah Taylor	Dinas a Sir Abertawe